

ÚJÍTÁS, TAPASZTALATCSERE

AZ ÚJÍTÁSI MOZGALOM AZ ÖTÉVES ORSZÁGFÁSÍTÁSI TERV SZOLGÁLATÁBAN

Az öt éves országfásítási terv olyan feladatok elé állítja az erdész szakembereket, amelyre még soha a történelem folyamán nem volt példa.

A terv maga éppúgy, mint az egész öt éves terv mind erdőgazdasági, mind pénzügyi vonatkozásban monumentális. Nézzük csak röviden a számokat szembe állítva a múlttal. A terv szerint 250.000 kat. holdat erdősítünk, ezzel szemben a feudál kapitalista rablógazdálkodás alatt évenként 10.000 holdakkal növekedett a fel nem újított vágások területe.

Az erdőgazdaságban új erdőterületek, rontott erdők, fel nem újított vágások erdősítése révén évenként mintegy 50.000.000 Ft összeg beruházása történik meg, míg a Horthy-idők évi költségvetéseiben ilyen címen évenként legfeljebb egymillió pengőt találtunk, azt is csak mintegy öt évre korlátozva.

Ezekből az adatokból láthatjuk, hogy az erdők rendkívüli használataiból származó jövedelem segítette hozzá a feudalistákat zilált vagyoni viszonyaik rendezéséhez, ugyanakkor még annyi pénz sem állott a magyar erdőgazdaság rendelkezésére, amennyi az évi vágásterületek felújítására elegendő lett volna.

Ma itt állunk a feudalista rablógazdálkodás és a háborús gazdálkodás által kifosztott erdőkkel, amelyeknek jövedelme nem elég a rendes kezelési költség viselésére és mégis ilyen monumentális tervet tudtunk magunk elé tűzni. Nézzük, hol van a forrása ennek a nagy összegnek, mely képessé tesz bennünket a feladatok megoldására.

Mint ahogy említettem, a mi öt éves országfásítási tervünk szerves része a nagy országos tervnek, amely méreteiben és a kitűzött célokat tekintve, szinte lenyűgöző.

Már amikor a Szovjetunió az öt éves terveit megkezdte, a kapitalisták és imperialisták nem hittek sikerében, mondván azt, hogy azt külföldi kölcsön nélkül lehetetlen megoldani.

Ugyanígy nyilatkoztak akkor, amikor mi nyilvánosságra hoztuk a három, majd öt éves tervünket. A magyarázatot erre *Sztálin* elvtárs szavaival lehet megadni: „A kapitalisták azonban tévedtek. Nem számoltak azzal, hogy országunk a kapitalista országtól eltérően az akkumulációnak bizonyos különös forrásaival rendelkezik, melyek elégségesek arra, hogy iparunkat helyreállítsuk és továbbfejlesszük, S valóban nemcsak, hogy helyreállítottuk iparunkat, hanem sikerült már megindítanunk a nehézipar, a mezőgazdaság és a közlekedés újjáépítésének nehéz munkáját.”

Melyek ezek a különös forrásai az akkumulációnak, melyet *Sztálin* elvtárs említ?

Ezek a költségvetési megtakarítások, a könnyű- és részben a nehézipar, mezőgazdaság, az áruforgalom jobb megszervezése és fejlesztése terén jelentkező megtakarítások. Vannak azonban az akkumulációnak ezenkívül nálunk még nem eléggé feltárt forrásai is, amelyek feltárásával és kimunkálásával saját területünkön, tehát az erdőgazdaságban is komoly mértékben hozzá tudunk járulni az öt éves terv sikeréhez. Az önköltség-csökkenés terén nekünk komoly lehetőségeink

vannak, hiszen erdőgazdálkodásunkban a munkamódszereket tekintve, ezideig még a feudalizmusból örökölt módon dolgoztunk. Az önköltségnek csak 1%-al való csökkentése mintegy másfélmillió forint megtakarítást eredményez erdőgazdaságunknak.

Ugyanakkor növelnünk kell a termelékenységet azért, hogy korszerű gépi felszereléssel végezzük el a Szovjetunió példája nyomán az eddig emberi erővel végzett erdőgazdasági munkákat. (Erdősítés, csemetekerti munkák, termelés, stb.)

A munka-termelékenység emelésének szükségége most különösen erősen jelentkezik, amikor bevezettük az erdőgazdaságban az időmérésen alapuló teljesítménybérrendszert. Az elavult szerszámokkal és munkamódszerekkel eddig folytatott munkát termelékenyebbé csak úgy tudjuk tenni, ha újításokkal, tapasztalateserével, munkamódszerátadással változtatunk a termelékenységet befolyásoló tényezőkön.

Az újítási mozgalomban fenti szempontok figyelembevételével még nagyon sok rejtett tartalék van, melyeket rejtett tartalékokat éppen az öt éves tervünk jó előkészítésének érdekében fel kell tárunk.

A nagyarányú országfásítási tervünk teljesítéséhez a csemeték milliárdjaira van szükség, melyeket a már meglévő és még létesítendő csemetekertekben fogunk nevelni. Fontos tehát, hogy a csemetekerti munkákat olyképpen szervezzük meg, hogy a legjobb csemetéket, a legkevesebb önköltséggel állítsuk elő. A terv teljesítésének, sőt túlteljesítésének ez az alapfeltétele. Újítási tevékenységünket tehát rá kell állítani ennek a problémának a megoldására. Figyelembe kell azokat a csemetekerti művelési- és gépesítési szempontokat venni, melyek elősegítik a probléma ilyen irányú megoldását.

Vonatkozik ez a fenti megállapítás az erdősítési munkálatokra is. Nagy fejlődést remélhetünk ezen a téren az ültetés gépesítésétől, ami különösen azért jelentős, mert az ültetés csak igen rövid időnyre korlátozott munka és a rendelkezésre álló munkaerő a nagyobb területek beerdősítésekor, mint szűk keresztmetszet fog jelentkezni az öt éves terv időszakában.

Az erdei- és csemetekerti gomba- és rovar-károsítók elleni harc is sok megoldatlan kérdést vet fel előttünk. Itt gondolnunk kell tehát a gyors és hatékony védekezésre. Az Erdőközpontban kidolgozás alatt áll egy ilyen terv, azonban az erdészeti dolgozók sokirányú tapasztalataira van szükségünk, mert a károsítók elleni védekezés megszervezése csak akkor eredményes, ha ismerjük a károsítók megjelenési formáit, természetét, stb. Sokszor kaphatunk tapasztalt kartársaktól útmutatást, amely már a megoldást is tartalmazza.

Ugyancsak hasznos segítséget nyújt a tapasztalatesere a különféle fafajoknak a termőhellyel szemben támasztott igényei szempontjából is. Nagyon sok eredménytelenségről, felesleges kiadástól kímélhetjük meg népgazdaságunkat, ha ezeket a tapasztalatokat a köznek rendelkezésére bocsátjuk és így azokat a tervek kidolgozásánál figyelembe vehetjük.

Nem érdektelen azonban a terv jó előkészítése és teljesítése szempontjából az sem, hogy az erdőgazdaság egyéb területein, pl. a fahasználatoknál, szállításoknál milyen önköltséggel termelünk. Itt is nagyon nagy feladatok várnak ránk, különösen a gépesítés terén, így pl. a villamos- vagy motorikus fűrészekkel való döntés, a bányafa, papírfa, stb. kérgezésének mechanizálása, a szállítás, közelités gépesítése, valamint a rakodás megszervezése gépi eszközök segítségével. Az új gépi eszközök bevezetése természetesen a munkának is egészen újfajta szervezését kívánja meg, ami az újítási tevékenységnek szintén nagyon tág teret enged.

Az újítási mozgalom tehát szervesen összefügg a tapasztalatcsere mozgalommal, mert enélkül az újítás nem értékesíthető az egész erdőgazdaságra vonatkoztatva s így a népgazdaság számára sem.

A tapasztalatcsere megszervezése elsősorban az erdőgondnokhelyettes, mint újítási felelős feladata. Cél szerű a szomszéd erdőgondnokokkal felvenni az érintkezést tapasztalatcsere céljából és megszervezni a dolgozók csoportos látogatását a szomszéd erdőgondnokságokba és ott megbeszélni egymás között az eddig követett eljárásokat, a látottak alapján kiértékelni a hiányosságokat és eredményeket. A tapasztalatcsere ilyen módon való megszervezése megsokszorozhatja újító mozgalom eredményét.

A tapasztalatcsere egyik fontos formája a munkamódszer átadás. Ez a mozgalom az iparban indult meg a Hofherr-gyár dolgozóinak kezdeményezéséből *Manek* elvtárs ottani dolgozó javaslata alapján. A munkamódszer átadás tulajdonképpen az élmunkások és gyakorlati szakmunkások munkamódszereinek szervezett átadása. Ez a módszer ma már pártunk és a Szakszervezeti Tanács irányítása mellett rendkívüli jelentőségű országos mozgalommá kezd fejlődni.

Lényegében úgy szervezzék meg a mozgalmat az erdőgondnokhelyettesek, hogy figyelemmel kísérik a dolgozókat és akik a normát lényegesen túlteljesítik, azok szervezeten, a műszaki értelmiségi dolgozók, erdészek közreműködésével betanítják munkamódszereikre az elmaradottabb munkásokat. A betanított módszerről pontos, könnyen érthető munkamenet leírást kell készíteni.

Az iparban megfigyelték, hogy már egy-két heti betanítás elegendő volt a teljesítmény 20–30%-os emelkedéséhez. A munkamódszer-átadás széleskörű megszervezése nyomán emelke-

dik a kereset, csökkennek az önköltségek és emelkedik a termelékenység.

A munkamódszer átadási mozgalom még szervezettebbé tehető a munkamódszerátadási brigádokkal, amelyek a legfejlettebb dolgozókból állnak. A kollektív munka biztosítja mindig a legkiemelkedőbb eredményt.

Nagyon jó eredményt biztosít még az összehasonlító munkamódszerátadás is, amikor a legjobb munkások cserélik ki egymás között munkamódszereikre vonatkozó tapasztalataikat. A Szovjetunióban végzett megfigyelések igazolták azt, hogy ezzel az összehasonlító módszerrel még a legkiválóbb élmunkások, sztahanovisták teljesítménye is sokszor ugrásszerűen emelkedett, bár eddig egyformán teljesítették túl a normát. Ez természetes is, mert minden munkás egy különleges fogás, módszer alkalmazásával tudja elérni magas teljesítményét.

A munkamódszerátadási mozgalmat tehát szervezetté kell tennünk, hogy a legjobb munkások legfejlettebb munkamódszerei közkinccsé váljanak és így valóban elérhetjük azt, hogy a munka termelékenységét a Szovjetunió sztahanovistáinak példájára ugrásszerűen emelhetjük.

Az alig féléves újítási mozgalomunk már 1.500.000 Ft évi előre kiszámított megtakarítást fog eredményezni költségvetésünkben, annak ellenére, hogy az újítómozgalom az erdőgazdaságban csak szétszórván és elszigetelten működött. Az újítómozgalomnak tervszerűsítése, a tapasztalatcsere és a munkamódszerátadás helyes irányú megszervezése az itt közölt megtakarítási eredményeket szinte rendkívüli módon fogja emelni.

Beszámolóm elején rámutattam arra, hogy a magyar erdőszetre hatalmas feladat hárult az öt éves tervben. A népi demokrácia megadta nekünk a lehetőségeket arra, hogy országunkat átváltoztassuk egy eddig a természet vak erőinek kitért országából egy szép erdős Magyarországgá, ahol az éghajlat viszontagságai fölött is úrrá tudunk lenni.

A lecke fel van adva, a megoldás ránk vár, adja tehát minden, a szocializmust építeni akaró erdész tudása legjavát, bocsássa azt a köz rendelkezésére, hogy ezzel ő is hozzájáruljon a feladat megoldásához szükséges feltételek megteremtéséhez és az itt felsorolt aktivitációs források feltárásához.

Speer Norbert
újítási megbízott.

MEGINDULT AZ ALFÖLDFÁSÍTÁSI TAPASZTALATCSERE MOZGALOM

Nagyjelentőségű értekezletre gyűltek össze szeptember hó 19-én Cegléden az alföldfásító nemzeti vállalatok (Budapest-Síkvidéki, Debrecen, Nyírség, Szeged) dolgozói. Gyakorlati tapasztalataik, újításaik, munkamódszereik egymásnak való átadását valósították meg első tapasztalatcsere értekezletükkel, mely elejétől végig magas nívón mozgott. A résztvevők valamennyien örömmel tapasztalták, hogy sok értékeset és hasznosat tanultak egymástól, amit a gyakorlatban alkalmazni fognak. Ennek nyomán jelentős idő és pénzmegtakarítás fog jelentkezni. A tapasztalatcsere értekezleteket rendszeresíteni fogják, abba az Erdőközpontot és az ERTI-t is bekapcsolják. Akciójuk „Alföldfásítási Tapasztalatcsere Mozgalom” néven működik tovább. Megválasztották az első évre elnöküket, *Kézér János* munkáskáder

vezérigazgatót, az egyes vállalatoknál a tapasztalatcserefelelősök az erdőmérnök vállalatvezetőhelyettesek lettek. A mozgalom egymás kölcsönös és állandó segítségével, a szocialista munkamódszerek átadásával fogja emelni egyre magasabban a munka termelékenységét az alföldi erdőgazdaságban. A feudális Magyarország szakemberei sohasem részesülhettek hasonló tapasztalatátadásokban, ezért maradtak szűk látókörűek, ezért nem fejlődtek kellőképpen. A birtokosok — érthető okokból — nem kívánták kizsarolt erdeiket, kizsákmányolt erdészeiket más szakembereknek megmutatni. Most friss levegő áramlik a magyar erdők felett, újítók, szakemberek egymást segítve versenyeznek a boldog jövő, az erdős szocialista Magyarország felépítésében.

Lády Géza
vezérigazgatóhelyettes.